

І чужому наукається,  
Свого не чурайтесь...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА  
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИКSVOBODA  
UKRAINIAN DAILYГоловна редакція і Адміністрація:  
"Свобода", 81-83 Grand St.  
Jersey City, N.J. 07303  
434-0237  
434-0807  
УНСоюз: 435-8740  
— Тел. в Нью-Йорку: —  
Barely 7-4125  
УНСоюз: Barely 7-5337

РІК LXXII. Ч. 236. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ВІТРОК, 21-го ГРУДНЯ 1965

10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 21, 1965 No. 236. VOL. LXXII.

## ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 20 грудня 1965 р.

## В АМЕРИЦІ

**У ДОМІНІКАНСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ ЗНОВУ ЗАВОРУШЕННЯ:** 150 американських парашутистів завели спокій в столиці Санто Домінго, коли між державним військом і групою військовиків, зібраних в готелі Сантьяго де лос Кабаллерос прийшло до стрілянини, внаслідок якої було вбито 9 державних військовиків та 11 повстанських. Між убитими бунтарями був також полк Хуан Фернандес, колишній шеф штабу повстанців. Причиною тих нових заворушень стали погослови про невдатний атентат на колишнього голову домініканських повстанців, полковника Кааманьо Деню.

**ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ВИРІШИТЬ** із своїми найближчими дорадниками до кінця цього місяця, чи згойдати до Конгресу на найближчій сесії внесення на новий надзвичайний податок з уваги на війну у В'єтнамі, чи теж зрештеші деяких коштовних витратів з програми "величчю суспільства". Президент — твердять газети — є проти нового податку, вважаючи його за поганий тактичний крок у виборчому році, але фахівці сумніваються, чи можна буде зберегти однаково здійснювання програми "величчю суспільства", як і видатки на війну, — без надзвичайних бюджетних скорочень і без нових податків.

**КРАНОВА АДМІНІСТРАЦІЯ АЕРОНАВТИКИ І КОСМІЧНИХ ДОСЛІДІВ ПЕРЕДБАЧАЄ**, що в 1969 році Америка висадить на Місяці свою першу експедицію. В початкових тижнях місяця нового року простується вислання першого космічного корабля в сторону Місяця, що ним буде "Аполло". Він матиме кабіну на трьох астронавтів і важитиме 30.000 фунтів. Керівники американських космічних дослідів ставляться дуже оптимістично до здійснення планів вислання експедиції на Місяць, ствердивши, що надзвичайний успіх "Джеміні-7" доказав змогу астронавтів переводити космічні виправи на два і більше тижнів.

**У НЬО ЙОРКУ КОЛО 1.000 АМЕРИКАНСЬКИХ ЖИЛІВ, ЗДЕБІЛЬША УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ СТУДЕНТІВ, ПЕРЕВЕЛИ** протисовєтську демонстрацію, вимагаючи припинення переслідування жителів в СССР. Вони несли плакати відповідних транспарентів і плакатів. За один блок від будинку совєтської місії до Об'єднаних Націй зупинили демонстрантів поліція. До демонстрантів промовляли конгресмен Ліонард Фарбштейн, стейтський сенатор Пол Буксон і кілька інших видатних ньюйоркських жителівських діячів.

**ЖІНКА, ЯКА ЖИВЕ НАВПРОТИ БУДИНКУ СОВЄТСЬКОЇ МІСІЇ В НЬО ЙОРКУ, ПОВІДОМИЛА ПРО ПОЖЕЖУ В СОВЄТСЬКІЙ МІСІЇ**, яка приміщена при 67-й вулиці під числом 136. Негайно під будинком місії явилися пожежники й агенти Федерального Бюро Інвестицій, і під будинком стояли б пожежних машин. Але урядові совєтської місії допустити представника пожежників до кімнати на першому поверсі і заявив йому, що палили різні документи і внаслідок цього його їм до будинку, який побачила жінка, що живе навпроти і зголосила про це пожежній сторожі. ФБІ веде слідство в цій справі.

## У СВІТІ

**БРИТАНІЯ ПРОГОЛОСИЛА ЕМБАРГО** на нафту і вироби з неї у відношенні до Родезії. Заборонено експорт нафти і виробів з неї до Родезії британськими фірмами та окремими громадянами. Завершено з дороги 20.000-тонновий танкер "Стаблер", що вів газоліну до Мозамбіку, звідки вона мала перейти до Родезії. ЗДА підтримали цю економічну репресію та приєдналися до акції Британії — поставити газоліну Замбії літаками. До цього часу Замбія доставляла газоліну через Родезію.

**РАДА БЕЗПЕКИ ООН РІШИЛА ПРОДОВЖИТИ** на 1/2 року міжнародне військо ООН на Кіпрі. Тепер с того війська 5.786 — його мають помешувати на 740 воїків помісично. Водночас доручено мировому посередникові ООН в справі грецько-турецького спору за Кіпр, еквадорському дипломатові Гальо Пляза Ляссо, відновити свої заходи.

**У ФІЛІППІНСЬКОМУ ПАРЛАМЕНТІ ЗАТВЕРДЖЕНО** вибір Фердинанда Маркоса на нового президента. 30 грудня ц. р. відбудеться його урочиста інавгурація, на якій віцепрезидент Гюберт Гомфрі репрезентуватиме президента Джексона. Філіппіни є одним із найважливіших союзників Америки.

**В МОСКВІ АРЕШТУВАЛИ** 41-річного поета Александра Сесніна Вольпіна, сина революційного совєтського поета Сергія Сесніна, який застрелився в 1925 р. Александра Сесніна арештували, як одного з 200 російських інтелектуалів, що публічно демонстрували проти арештування письменників Александра Сінявського і Юлія Даниєла за те, що вони перепачкували за кордон і там друкували під псевдонімами Абрам Терц та Ніколай Аржав протирежимні твори. Сесніна звільнили, коли він заявив, що його задовольняє задоволення, що тих двох письменників "справедливо" судитимуть.

**ЯПОНІЯ І ПУВІТЕННА КОРЕЯ ОБМІНЯЛИСЬ** в минулу суботу 18 грудня на парадній церемонії в Суелі і в Токіо ратифікаційними грамотами, що ліквідували понад півстолітню ворожнечу між тими країнами.

**60.000 ЗАХІДНИХ БЕРЛІНЦІВ ПЕРЕСТУПИЛИ** "мур ганьби" 18 грудня ц. р., першого дня нового 14-денного періоду, в якому західні берлінці вільно відвідувати своїх членів родини, приятелів і знайомих у Східному Берліні. Вел відвідувачів обвантажени клунками з дарунками, — один з них ніс навіть алюмініову ванну своїм старим креслом. 2 січня 1966 знову починається ворта до Східного Берліну.

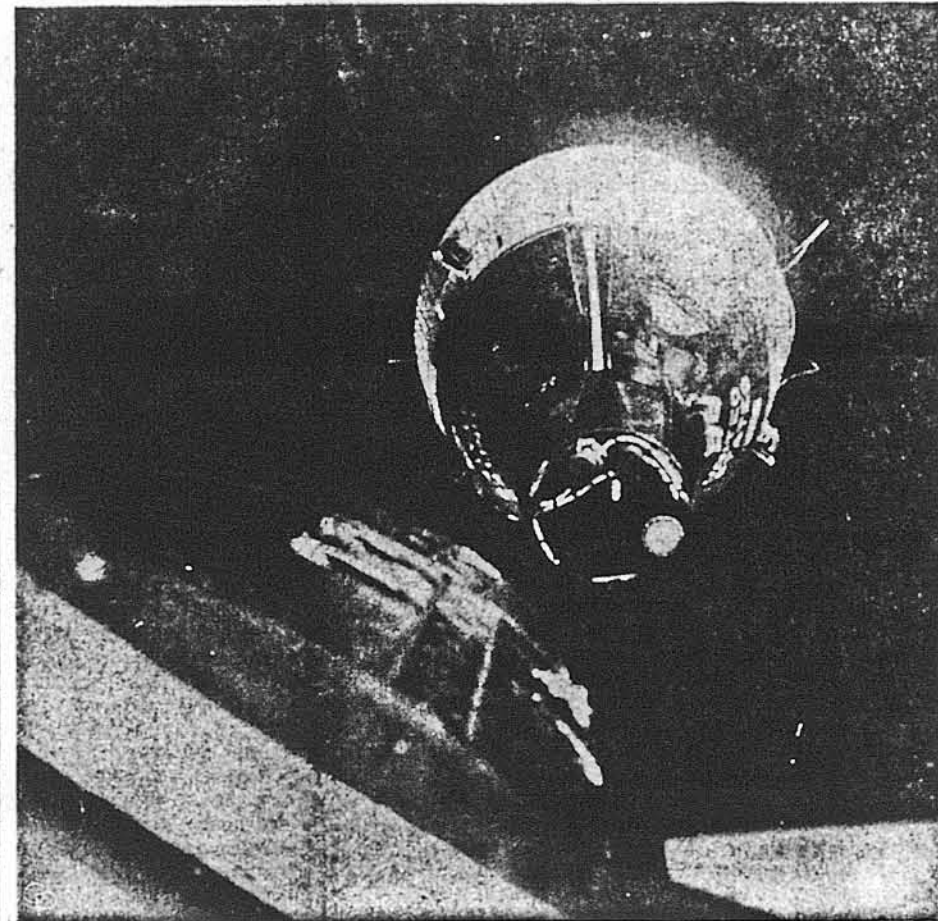
**ІНДОНЕЗІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ СУБАНДІО ЗАЯВИВ**, що Індонезія готова перемовити справи обопільного зацікавлення з усіма країнами, що є членами в державу Малайзію, але не в Малайзію, якої ні визнає, вважаючи її за форпост "бритійського імперіалізму". Все жє західна преса не виключає, що Індонезія, може, готова перерішити свою політику, націлену на "знищення" Малайзії.

**КОМУНІСТИЧНА ПОЛЬСЬКА І СХІДНО-НІМЕЦЬКА ПРЕСА НАКЛИКАЄ** на польське і західно-німецьке католицьке духовенство, яке обмінюється листами у вівчійому і взаємно-толерантному тоні. Комунисті ворожі всім проявам замирення між західно-німецькими та польськими окремими групами й верствами, намагаючись для своїх політичних цілей підтримувати взаємну ненависть. Західно-німецький протестантський клір проголосив заяву, що поручає визнання східно-німецького кордону на Одрі-Нісці.

ПІЛОТИ ДЖЕМІНІ 7 ЗАКІНЧИЛИ З ПОВНИМ УСПІХОМ  
СВІЙ 14-ДЕННИЙ ЛЕТ В КОСМІЧНИХ ПРОСТОРАХ І  
ПРИЧАЛИЛИ НА ЗЕМЛЮ У ВИЗНАЧЕНИЙ ЧАС  
Й У ВИЗНАЧЕНОМУ МІСЦІ

Гюстон. — Астронавти Френк Бормен і Джеймс А. Лівелл, юн., що творили залогі космічного корабля Джеміні 7, закінчили успішно запланований для них 14-денний лет в космічних просторах, під час якого й відбулася їх історична зустріч із залогою Джеміні 6. Вони повернулися на землю, точно за планом, в суботу 18 грудня о год. 9.06, "приземлившись" із своїм космічним кораблем на морі, 700 миль на південний схід від Бермудських островів і тільки 17 миль від літаконосця "Васп". За 31 минути обидва астронавти були вже на покладі літаконосця, перевезені туди гелікоптерами. Неголені і брудні після 14-денної подорожі і трохи втомлені, обидва вони перебули свою подорож в добром здоров'ї і в настрій. На кораблі привітали їх урочисто представники Крайової Агенції Аеронавтики і Астронавтики, уряду ЗДА й Армії. Зараз же після привітання вони перейшли короткій лікарській переклад, який виявив теж добрий стан здоров'я. Своєю 14-денним летом астронавти Бормен і Лівелл побили всі до теперішніх американські і совєтські рекорди в ділянці астронавтики, зокрема восьмиденний лет Джеміні 5 в серпні цього року. Із своїм кораблем "Джеміні 7" вони зробили 206 повних кружлянь в орбіті навколо Землі, покривши 5.716.000 миль в 330 годинах.

Тріумфальний лет Джеміні 7, як і попередня успішна зустріч його із Джеміні 6, відбилися широким відгомном у усьому світі. У ЗДА цей новий успіх викликав широку і глибоку радість і задоволення із перемогою американських астронавтів. З усього світу надходять з



Джеміні 7 — віч-на-віч Джеміні 6 під час свого в космічних просторах, сфотографований астронавтами Стеффордом і Шпрено із Джеміні 6 під час історичної зустрічі обох кораблів у середу 15 грудня ц. р.

цього приводу gratulacii і побажання для американського уряду, народу і астронавтів. Наслідки також привітання із Совєтського Союзу, надіслані предсідником Президії Верховного Совєту СССР Миколою Підгорним. Пресові агенції світу підкреслюють, що успіх Джеміні 6 і Джеміні 7 є величезним кроком у дальшому здійснюванні космічної програми, зокрема лету на Місяць.

Громада в Джерзі Сіті вшанувала  
о. декана А. Борсу в його 60-річчя

Джерзі Сіті. — Велика заля місцевому Українському Народ. Дому ще ніколи не була до тієї міри заповнена і не могла помістити миналої неділі, 19-го грудня, всіх тих громадян, що прийшли пошанувати свого пароху і опікуна, впр. о. декана Антона Борсу з нагоди його 60-річчя. Зустріч, влаштована Батьківським Кружком збудованою о. Борсою модерної української католицької школи св. Петра і Павла та парафіяльними братствами й організаціями під проводом о. Михайла Нестора, була великою несподіванкою для Ювілята, який прийшов на цю зустріч з думкою і в переконанні, що його запросять на передзвізду шкільну імпрезу. Мистецьку програму зустрічі, якою провів Михайло Вархол, виконали діти парафіяльної школи під проводом своїх Сестер-Василіанок та учитель і Клуб Молоді при Народному Домі. Від імені парафії привітав Ювілята о. Зіновій Бачинський, вітали його сестричата і братства, від усієї Громади вітали о. декана Борсу голова місцевого Відділу УККМітєт дир. Марія Коць, від Т-ва "Ріша Школа" її голова інж. Роман Галідей, а від Народного Дому його голова Іван Бєрвєцький. У привітаннях наголошувало величезне досягнення Парохії і Громади завдяки невисипній і невичерпній енергії Ювілята, який не тільки збудував для Громади величезну парафіяльну школу, але своїм розумінням всіх потреб Парафії і Громади потрапив об'єднати їх в один моноліт ескерувати на творчу працю. Однакже трактування всіх парафій і громадян, приміщення суботнішньої Рідної Школи в новому будинку Парафіаль-

Впр. о. декан  
Антін Борса

ної Школи, повне зрозуміння Ювілята як для релігійних, так і для національних та громадських проблем і потреб Громади з'єднали його найвищу пошану і любов збоку всіх громадян, а неділя зустріч з нагоди його 60-річчя давала на це найкращий доказ. У своєму короткому слові Ювілят зазначив, що він вийшов з родини, в якій панувала любов і любов та згода стали провідною ідеєю його життя і праці для Бога і для народу.

Канцлер Західної Німеччини Людвіг  
Ергард прибув до Вашингтону

Вашингтон. — Західнонімецький канцлер Людвіг Ергард прилетів в неділю 19-го грудня ц. р. до Вашингтону на дводенні наради з президентом Джансоном. Після розмов, що їх в милому тижні Джансон перервав з пакістанським президентом Аюбом Ханом та британським прем'єром Гарольдом Вільсоном — нарада

Північний В'єтнам називає "простою  
видадкою" мирову заяву Го Чі Мінга,  
оприлюднену в ЗДА

Вашингтон. — Президент Джансон одержав від італійського міністра закордонних справ Аміноре Фанфани, який с тепер президентом Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, листа з дати 20-го листопада ц. р., в якому Фанфани інформував Президента, що 11-го листопада дії особи, відомі Фанфани, мали розмову з президентом Північного В'єтнаму Го Чі Мінгом і прем'єром Фам Ван Донгом і що ті комуністичні ватажки висловили "сильне бажання знайти мирну розв'язку конфлікту у В'єтнамі". Назвали північно-в'єтнамські комуністичні проводирі запропонували конкретно — прийняти за базу повозовиміння Женевської конференції з 1954-го року, яка поділила була колишній французький Індокитай та створила Північний і Південний В'єтнам, заборонивши вступати туди чужим державам та передбачивши з'єднання обох частин В'єтнаму на базі вільних виборів. За твердженням названих північно-в'єтнамських проводирів — "чотири пункти", виготовлені Північним В'єтнамом вже раніше, як передумови замирення, власне с тотими жє поставами Женевської конференції. У тих 4-ох пунктах говорилось про припинення бомблення Американо Північного В'єтнаму, відкликання з Південного В'єтнаму усіх американських військ, з'єднання В'єтнаму і "замірення" згідно з планом В'єтнамського Фронту Визволення, себто екомунізмування тієї країни. Крім того, Го Чі Мінг і Фам Ван Донг

пропонували проголошення военного перемир'я, з тим, щоб під час його тривання Америка не збільшувала своїх збройних сил у В'єтнамі. У відповідь на таке повідомлення від Аміноре Фанфани, державний секретар Дін Ракс потвердив, що раз готовість Америки перемовити про замирення без усіляких передумов, дякував італійському дипломатові за його заходи про замирення без усіляких передумов та не відкидати сугестії, щодо "мирового контакту", а просив з'ясування у днх найсуттєвіших пунктах: Америка не може — писав Ракс — уможовити "чотирих пунктів" Північного В'єтнаму із вислідами Женевської конференції, але й не заперечує права говорити про ті "пункти" на найближчій мировій конференції поруч із усіма іншими концепціями, — і Америка хоче гарантії, щоб і друга, комуністична сторона не використала перемир'я у свою користь. Аміноре Фанфани повідомив Ракса, що він, Фанфани, зладив власний меморіал на базі Раксового листа та вже переслав його до столиці Північного В'єтнаму. Однак зараз же на другий день після проголошення цієї справи американською пресою — північно-в'єтнамський уряд заявив офіційно, що вся та мирова пропозиція комуністичних проводирів — це "пуста видумка" американських чинників. Однак, ті два розмови в'єтнамських проводирів потвердили правдивість листа Фанфани. Тимі розмовками був приятель Аміноре Фанфани, колишній посолник Флоренції, професор Джорджіо Ла Піра, та другий італійський професор, Маріо Прімічєро. Вони поїхали до Ганой "приватно", але — мабуть — за порозумінням з президентом Генеральної Асамблеї ООН Аміноре Фанфани. Державний Департамент тому рішив оприлюднити листування з Аміноре Фанфани, що з вини недискреції одного ньюйоркського адвоката, приятеля американського амбасадора в ОН Артура Голдберга, ністка про цю справу появилася в "Ст. Луїс Пост Діспач".

Де Голль обраний на президента Франції  
невеликою більшістю

Париж. — Французький президент Шарль де Голль був переобраний на президента в тісних виборах в минулу неділю 19 грудня ц. р. більшістю 12.736.661 голосом, себто 54,7% проти 10.585.150 голосів, або 45,3% що їх дістав противник де Голля, Франсуа Міттеран, кандидат лівиці. Міттеран признав перемогу де Голля, але відмовився скласти йому з цього приводу бажання, бо вибір де Голля був — за заявою Міттераном — шкідливий для Франції. Де Голль обрано, згідно з конституцією, на чотирьох сім років. Хоч де Голль заявив, що він задумує урядувати повну каденцію, проте це річ сумнівна з уваги на його вік: річ має вже тепер 75 років. Де Голль вів передвиборчу кампанію під гаслом — за збереження системи, введеної де Голлем, проти політичних партій. — а Міттеран за привернення республіканської демократичного устрою, що його де Голль —



Президент Шарль де Голль

твердив Міттеран — перетворив в авторитарну систему одної людини. Розмірно невелика більшість, якою переміг де Голль, послаблює його німб вибранця всього франц. народу і тому зменшує шанси, що він надалі урядуватиме само авторитарно й без уваги на публічну опінію французів і закордонно як не робив до цього часу.

Появу нової книжки Миколи Понеділка  
відзначено багатолюдним вечором  
в ЛМКлубі в Нью Йорку

Нью Йорк. — Влаштований тут в п'ятницю 17 грудня ц.р. Видавництвом "Свобода" і Літературно-Мистецьким Клубом літературний вечір з нагоди появи нової книжки гумористичних нарисів Миколи Понеділка "Смішні сльозини" зібрав у залах ЛМКлубу численну — ок. 120 осіб — громаду прихильників таланту й гумору автора. Відкрив вечір коротким словом голова Клубу Борис Рженецький, передаючи провід Іванові Керницькому-Ікерві, який започаткував і керував потім його програму і ділово й дотепно. Від В-ва "Свобода" заперезентував нововидану книжку і її автора ред. Б. Кувачів. Слово про творчість Миколи Понеділка і його нову книжку читав ред. В. Давиденко, після чого з критичними зауваженнями просправування творчості М. Понеділка виступав ред. І. Кедирин. Вітав автора з появою книжки також голова Об'єднання письменників і в "Слово" Григорій Костюк. Мистецьку частину вечора виводили спів нашої відомої співачки Ганни Шерей, яка при фортепіановому супроводі Каліни Чічки-Андрієско відігравала п'ять пісень різних композиторів, в тому й улюблену пісню Миколи



Микола Понеділок

Понеділка "Вєрба" — композиції Миколи Фоменка. Вечір завершив автор "Смішних сльозин" відчитанням нарисів про свої дитячі роки. Після закінчення програми відбулася товариська зустріч з автором при чаю, під час якої автор підписував і вручував примірники своєї книжки бажаним її бабути. У вечорі взяли участь також гол. предсідник УНС П. Лисогір, гол. секретар д-р Яр. Падок, як також прибули грімально працівники видавництва, між ними склали і друкарі, які працювали над друкарським оформленням "Смішних сльозин".

УСК і "Тризуб" перемогли сильних  
суперників у грах за Чашу ЗДА

УСК, Нью Йорк — здобув цінну перемогу 1:0 над сильним суперником, дружиною "Н. П. Гота" у футбольних змаганнях з циклу гор за Чашу ЗДА, які відбулися минулої неділі, 19-го грудня на грині УСК-у в Коледж Пойнті. Н. П. Футболісти УСК-у, володарі Чаші ЗДА на 1965 рік, перемогли у цій зустрічі німецьку дружину, яка стоїть на першому місці в таблиці "Великої Десятки" НАФСОУ, і заздали цій дружині першу поразку у цьому сезоні. Ці гарні та швидкі змагання проходили з легкою перевагою УСК, який був технічно кращим від суперника. Переможні ворота впади на 47-й хвилині із стрілу Піррона з подачі Шефєрса.

"Тризуб", Філадельфія — виграв минулої неділі вислідом 4:1 зустріч із сильним місцевим противником, дружиною "Дойчунгарн", яка с аматорським першунгом ЗДА на 1965 рік. Цією перемогою футболісти "Тризуба" здобули вже восьмий рік першості Дистрикту Західної Пенсильвенії у грах за Чашу ЗДА Америки, в яких "Тризуб" аж 6.

же тричі був чемпіоном. Після першої безвортної півгри прийшла більше продуктивна друга половина, в якій "Тризуб" здобув четверті воріт із стріли Фейєри (2). Вагнера і Дос Сантоса "Дойчунгарн" стріляли одиниці ворота з карного. В першій половині Тарнавський оборонив карного до воріт "Тризуба".

"Чорноморська Січ". Нью-арк — втратила перші точки у минулої неділі мистецькій грі Американської Футбольної Ліги. Послаблена браком Павлішина і Юркова, які виїхали до Аргентини, дружина "Чорноморської Січі" програла зустріч із сильним противником "Н. П. Інтер" вислідом 1:2. Одинокий воротар для "Чорноморської Січі" здобув В. Чижиков на 86-й хвилині, при стані 0:2 для дружини гостей. В таблиці АФЛіги стоїть "Чорноморська Січ" даліше на першому місці з точками 16:2 та відношенням воріт 24:8. Другі претенденти на лаври першуну Ліги вже також мають втрачені точки: "Тризуб" 4, "Рома" 2 і Гардфорд Америки, в яких "Тризуб" аж 6.



# СВОБОДА

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: На рік \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. В Джерсі Сіті і закордоном: На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. Для членів УНСО, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

## Справа молитви в школах

Тижнем тому, 13-го грудня п. р., Найвищий Суд затвердив рішення директора народної школи у Кінсі, в Нью-Йорку, яким забороняється дітям проказувати ранішню молитву з подякою у віршованій формі Богові за хліб і за все". 21 батьків трьох різних віровизнав заскаржили це рішення шкільного директора до суду, і понад 1.000 єврейських родин у тій ділянці склали добровільні пожертви на ведення коштовного процесу. Батьки виграли у першій інстанції, але прогнали в Апеляційному Суді, і Найвищий Суд затвердив його постанову. Батьки дітей, що їм заборонено проказувати коротку, згоршливу віршовану молитву, заставували це рішення Найвищого Суду, як обмеження їхньої конституційної свободи і перетворення школи в установу, де плеяється дух релігійного індуїзму та лібералізму, що практично підриває моральні цінності людини. І — навіпаки — директори і асоціації публічного Виховання та різні ліві організації, між ними Унія для Американських Громадянських Свобод, прославляли цю постанову Найвищого Суду, як правильну оборону Першого Додатку до Конституції, що відокремлює Церкву від Держави. Американським громадянам вільно молитися, — кажуть вони, — вдома або в церкві, але не в школі, яка є установою публічного характеру.

Це не перший випадок, коли Найвищий Суд заявився проти молитви у мурх шкільних будинків. Подібні постанови проголошено вже в 1962 і 1963 роках, пішовши назустріч батькам-атеїстам, які раптом почали протестувати й правуватися проти участі своїх дітей у шкільних молитвах. Відомо, що ті постанови Найвищого Суду зустріли в широких колах американського громадянства найповажніші голоси критики, а то й обурення. Найвищий Суд має подавати авторитетну інтерпретацію Конституції. Однак цими своїми постановами Найвищий Суд підривав у громадянстві до себе довіря, як до установи, що повинна розглядати Конституцію, як базу для здорового, конструктивного росту й розвитку народу, а не як мертвий документ з беззмістовними буквами. Найвищий Суд у теперішньому своєму складі з більшістю так званих ліберальних суддів розглядає постанови Конституції як "самі для себе", у відірванні від американської дійсності. Внаслідок кількох його подібних постанов нби мала втратити свободу американського громадянина, а виграє свобода дії комуністів, націлена на загибелі Конституції.

Члени Найвищого Суду є тільки людьми, і тому вони можуть помилятися і не раз помилялися. Суддів Найвищого Суду не можна відкидати, ані змінити. Але їх помилкав рішення в таких справах, як молитва в школах чи примус реєстрації комуністів, можна спростувати окремим законом. Прогнання молитви із шкіл сприяє ширшому погуби для народу і держави розкладових течій. Шораз гучніше лунають голоси з вимогою, щоб Конгрес окремим законом привернув молитви право громадянства у школах і щоб американські міські та державні школи перестали бути закладами, з яких усунуто Божого духа.

## Провал Москви, не Вашингтону

Опублікування на Заході "Документів Пенківського" завдало дошкульного удару московському комуністичному режимові і створивши та керуванні ним централі міжнародного шпигунства й субверсії. Документи та інформація, що їх передав британський і американський розвідник Олег Пенківський, полковник союветської розвідки служби, розкрили не тільки наявність широко розбудованої комуністичної шпигунсько-терористичної сітки, її засади і цілі, але й багато з її секретних засобів і методів, незвичайно загрозливих для миру і безпеки вільного світу.

Не добилиши нічого своїми протестами проти публікування документів Пенківського і вимогами до американських газет, щоб вони припинили друкування цих документів, московські більшовики вхопились у своїй озабоченій реакції випробуваного ними вже багато разів за собою: представляли невигідні для них публікації, як фальшивку, фабрикацію, видумку. Московський "Известия", що є офіційним органом уряду СРСР, були примушені виступити навіть з окремими статтями про те, що опубліковані в ЗДА і в Англії, як також в інших країнах світу книжковими виданнями та передруковані багатьма газетами, "Документи Пенківського" є... фальшивкою, і що цією публікацією Центральна Розвідка Агенція ЗДА зазнала... скандального провалу.

Показовою з цього погляду може бути надрукована в "Известиях" з 2 грудня ц. р. стаття "Провалилися". Не подаючи ніяких фактів, які б підтверджували закид, що опубліковані на Заході документи Пенківського сфабриковані, "Известия" обмежуються цитуванням голосів комуністичних і "прогресистських" британських, західнонімецьких, а то й ліванських та індійських газет, які, мовляв, переконані, що "Документи Пенківського" це — "груба робота", "явна підробка".

Союветські спеціалісти від фальшування історії, літератури, науки та мистецтва, не виступають з ніякими доказами про те, що документи Пенківського сфабриковані, з цілком зрозумілих причин. Опубліковані в книжці матеріали такі авторитетні, незаперечні й переконливі, що союветські газети навіть боються згадувати наведені в ній документи. Що більше, вони не приводять ніяких конкретних заперечень того, що подіє Пенківський, бо і під час самого процесу і після нього читачі союветських газет мали змогу дізнатися, що не зважаючи на всі намагання прокуратора й суддів применшити позицію, ролі і навіть рангу Пенківського, він знав дуже багато, і мав не тільки широкі зв'язки в найвищих військових та урядових сферах СРСР, але й доступ до найбільш секретних матеріалів. Це ж навіть у московському журналі "Новое Время" з 3 грудня ц. р. стверджувалося, що в таємній схованці у мешканці Пенківського знайдено "велику кількість важливих документів", які потім використано під час процесу, як доказовий матеріал. Забувши про це, союветські пропагандисти пробують тепер заперечити автентичність тих документів, мовляв, Пенківський нічого не знав, ледве вміє писати на машині, і передав їм на Захід документи це звичайна фальшивка.

Розгубленість у Москві в справі Пенківського характеристична. Вона показує, що все те, про що інформую Пенківського у виданій тепер книжці, відповідало в усьому правді. Зазнала провалу не Центральна Розвідка Агенція ЗДА, а сама Москва, і звідси її люті і крики.

Богдан Галайчук

## ИНТЕРВЕНЦИЯ — БЕЗ МОРСКОЙ ПИХОТЫ

II

Насправді йшлося тут не про санкції, а про застосування засади негнзідності. 5-та стаття Харп'ї ОАС, точка "а" постанови "Солідарність американських держав і високої цілі, до яких вона веде, вимагають їх організації на засади ефективного виконання репрезентативної демократії". Приймаючи явно і славно устрій діаметрально протилежний до репрезентативної демократії, теперішній кубинський уряд сам поставив себе поза рамиами регіональної організації.

1-ша точка говорить про безпосередню інтервенцію, з чого виходило б, що існує також якась інша, Справді передостанній уступ умотивування просят резолюції "вказує, з турботою, на даліше існування безпосередньої інтервенції і на зростаючу практику посередніх форм інтервенції" — тобто не лише стверджує існування посередньої інтервенції, але навіть її рїст, отже трактус її як більшу небезпеку.

Присвятивши безпосередній інтервенції 1-шу статтю, проєкт резолюції з'ясовує зміст посередньої у 4-й: ОН "вказує, зокрема, між посередніми формами інтервенції, на організацію та вивілку озброєних банд чи субверсивних агентів, щоб діяти на території іншої держави чи інших держав, у міській підірвної акції, на розриву й саботажу, фінансування тих операцій та подання зброї й інших засобів для тих цілей, як також під'юджування до повстання".

Фразеологія 4-ої статті нам не чужа — пригадує один документ, який прийшлося нам недавно проаналізувати, пишучи про субверсивну агресію до журналу "Ель Деречо" ("Пряво"). Як пам'ятаємо, 1-го листопада 1963 р. викрито на одному безлюдному літньому венецельського побережжя велетенські припаси зброї та амуніції. Поліційне слідство виявило, що вони походили з Куби і були призначені для комуністичного повстання у венецельському століці. 3-го грудня того самого року Венецуелу внесла обвинувачення до Ради ОАС, а та призначила окремий слідчий комісію, що потвердила в слідстві венецельської поліції і прийшла до такого висновку: "Теперішній уряд Куби, від часу свого існування, розвивав, патрунував та проводив у різних формах політику інтервенції на континенті методами пропаганди, поставлення фондів та зброї, виходу в саботажних та партізанських операціях, щоб підтримувати рухи, які змагаються до насильного повалення державного ладу. Таку підтримку субверсії, що назавгал мас форму політичної агресії, застосовано у Венецуелі". Консултантний збір міністрів закордонних справ апробував 25 липня 1964 р. у Вашингтоні цей

звіт і з'їзав із Кубою дипломатичні і торговельні взаємини. Як бачимо, протикубинське, а велід за тим і проти-совєтське вістря 4-ої статті латиноамериканського проєкту резолюції наявне. Б'ючш по американському ін-тервенціонізм, совєтська дипломатія необережно зачепила гніздо латиноамериканських шершнів.

6-го грудня промовляв пер-ред Політичною комісією Генеральної Асамблеї кубинсь-ке, 7-го — мексиканське, бразильське, аргентинське. Лише перший з цих трьох зясов-ловив осуд операції у Домі-ніканській Республіці, тоді як бразильське, навіпаки, насто-ював на необхідності створення постійної Міжамери-канської Сили Миру, що мала б негайно реагувати на ситуації, аналогічні до домі-ніканської. Прийняття латиноамериканського проєкту про невтручання підкрес-лює він — "відбере Кубі її експорт число 1, тобто експ-орт субверсії й інтервенції, щоб відкрити шлях комуні-зму".

Аргентинський представ-ник також заатакував суб-версивну інтервенцію, яка — підкреслює, — є сторо-нньою інвазією, здійснюваною без збройних сил. Він повторив відому максимум свого зверхника, міністра Оргіза: справжня соціальна революція мусить бути на-ціональною, не може бути імпортованою іззовні. І до-дає, що азійські й африкан-ські держави також вияв-ляють тривогу в зв'язку з тою новою формою революції. Слід пригадати, що навіть сам Секу Туре, диктатор Гвінеї, перебудованої зовсім на совєтський лад, мусів кілька років тому просити амбасадора СРСР покинути гвінейську територію.

Редкуючи їхню резолю-цію, — сказав патетично а-ргентинське, — латиноамери-канці "влили в неї все своє правне знання і любов до свободи", стаючи понад їх-німи політичними розхо-дженнями. Ці розходження, коли йдеться про застосу-вання засади невтручання супроти Куби, відомі. Вони зарисувалися, зокрема, го-стро на загальному вище кон-султантному зібранні у Вашингтоні, в липні 1964 р., коли 4 держави голосували проти антикубинських сая-ків, при чому з 3 них при-лучилися до тих санкцій протягом найближчих міся-ців, але Мекіко ігнорує їх до-днині. Практична вага ре-золюції, конкретно її 4-ої статті, в тому, що червону субверсивну агресію окрес-лює її осудила вся Латин-ська Америка, не виключаю-чи Мекіко, недовір'я яко-го до ЗДА, засновано на іс-торичному досвіді, постійно послаблює солідарність су-протикубинського вогнища інфекції.

Не знаємо, чи пощастить здобути для латиноамери-канського проєкту більшу кількість азійських та аф-

Осфія Наумович

## МИСТЕЦТВО І КРИТИКА

Питаннями єстї мистецтва та мистецької критики наша преса займається сла-бо. Во навіть покликани для цього літературно-мис-тецькі журнали воліють друкувати більш чи менш мистецькі твори, як їх об-говорювати. До того ж на-ші журнали ардіють для критики останні сторінки, коли не обкладинку, а дріб-ний петят звичайно радше відстрашує від читання, як заохочує. Та й кємає в нас професійних із відповідни-ми студіями літературно-чи мистецтвознавчих, задавалим-сях було б прочитувати, прослухувати чи перегляда-ти мистецький твір ще поки він появляється книжково, концертном, дійством, на спе-ці, виставою, радіо-чи теле-визією, — щоб відповідно підготувати до нього публі-ку. Небагато є й таких, які, прочитавши, побачивши чи прослухавши мистецький твір, — мали б змогу й час, а головне тїрбуно, щоб йо-го, згідно з власною совістю та професійним розумінням мистецтва, публічно обгово-рити.

Во в нас "критики" — це звичайно люди доброї волі, до яких звертаються самі виконавці, автори, композитори, щоб вони не оцінили, а... розрекламували їхні твори в пресі. Знову ж редакції з браку відповідних сил і фондів, чекають на безплатні дописи з місць припадкових чи, що гірше, зацікавлених людей, і томи інколи трапляються такі ви-падки, коли сам автор чи ви-конавець, під псевдом, "учас-ник" або "присутній", роз-хвалює маловартісну імпре-зу, картину, книжку чи вєс-таву, а редакція помічує його допис в добрій вірі, не маючи змоги перевірити справу. Правда, на великі, загальнонаціональні імпре-зи кожна редакція старат-ся вислати свого співробіт-ника (інколи, цюправда, та-кого, що з мистецтвом не має нічого спільного), — та хіба ж можна скритику-вати концерт у честь вели-кого світоча, чи виконавця, що погодилися виступати задарма, чи відому особистість, що занадуже публіку повторюванням комуналь-них фраз.

Тому звернення деяких людей, що болють заплета-дом української критичної думки (наприклад, Поля-Половецького у "Шляху Перемоги" з 19 вересня ц. р.), не точно адресоване. До яких критиків звертатися? До тих "учасників" і "при-сутніх" чи до тих кількох напівпрофесіоналів, що їх на пальцях можна пораху-вати й що, до того ж, розки-нуто по різних середовищах? Бож інші вимоги до мистец-тва ставити "учасник", а зовсім інші — якщо проти-лежні — мистецтвознавець.

риканських голосів. Поки-нувши шляхетною ідеєю, до-помогти знятися до Бога! Такі прикмети мали твори Шевченка, Франка, Лєсі Ук-райки, і тому ми їх уважа-ємо геніальними, а для інших народів їхні ідеї універсаль-ні. Даремне теж хвилюється п. Половецький, що в дея-

коч і той і той керуються добром української культу-ри. Зате повністю погоджу-ємося з закидами п. По-ловецького на адресу з'їзду друкувати більш чи менш мистецькі твори, як їх об-говорювати. До того ж на-ші журнали ардіють для критики останні сторінки, коли не обкладинку, а дріб-ний петят звичайно радше відстрашує від читання, як заохочує. Та й кємає в нас професійних із відповідни-ми студіями літературно-чи мистецтвознавчих, задавалим-сях було б прочитувати, прослухувати чи перегляда-ти мистецький твір ще поки він появляється книжково, концертном, дійством, на спе-ці, виставою, радіо-чи теле-визією, — щоб відповідно підготувати до нього публі-ку. Небагато є й таких, які, прочитавши, побачивши чи прослухавши мистецький твір, — мали б змогу й час, а головне тїрбуно, щоб йо-го, згідно з власною совістю та професійним розумінням мистецтва, публічно обгово-рити.

Добре зробив п. Поль-Половецький, що подав свою дефініцію вартості літера-турного твору. З цього й треба починати. "Твір зали-шиться літературним тво-ром, — пише п. Половець-кий у статті "Швейківська гангрен", — в скрабінці людського духа тільки тоді, коли він мистецькими засо-бами правильно відображає епоху, події, життя суспіль-ства чи окремих одиниць". Коли так, то чому ж таке обурення на Андєєвську? Ад-же вистачає перелистувати "камікса", оглянути "пси-хологічний" фільм, просиді-ти вечір перед телевізором чи відкрити до кримінальної хроніки, щоб переконалися, що доволла мас аж кинити від порнографії, голізнаки, сексу й злочини!.. То чо-го ж сердитися, що Андєєв-ська "правильно відображає епоху, події, життя суспіль-ства чи окремих одиниць"? Шось тут не в порядку з дефініцією мистецтва. Бо завдання мистецтва куди більш.

"Відображувати життя" може фотографія, кі-но, телевізій, бруква літера-тура. Мистецький твір має розворушити читача, слухача чи глядача, вирвати його зі сибаритського спокою, амусти думати і співтвори-ти, відкрити йому очі на но-ві істини, поглибити його уяву й світовідчування, нап-хнути шляхетною ідеєю, до-помогти знятися до Бога! Такі прикмети мали твори Шевченка, Франка, Лєсі Ук-райки, і тому ми їх уважа-ємо геніальними, а для інших народів їхні ідеї універсаль-ні. Даремне теж хвилюється п. Половецький, що в дея-

лас чн й народяться в бли-зкому майбутньому, — га-даємо, що його думки, аналі-зи, приклади та сутєсні ма-тимуть поважний вплив на даліше формування цього "вічного молодого питання". Мене особисто Мирон Ку-ропас переконав другоро се-рією своїх статей, в якій, зокрема, доводить, що ми, українці, які замешкуємо те-риторію ЗДА, хочемо йти впері з іншими етніч-ними групами і користати з у-сіх тих привілеїв, що їх о-ферує своїм громадянам держа-ва система, — мусимо бути громадянами повновар-тісними й знайими.

А чи так воно є тепер з нами? Звичайно, ні! Ми тепер з добрим виборцями і — крапка! Але нас це не виби-рає, не коментує, не при-слушаються до нашого го-лосу.

І Куропас, як молода, ін-телігентна та шляхетно-ам-бітна людина - громадянин, з чим не згідний. Ми також! Лише він шукає шляхів, щоб змінити це, а ми — ні!

Мирон Куропас своїми "революційними", сміливими думками мене переконав. Це не значить, що я згідний з

них наших журналах пи-шуть про українське мистец-тво п. Райс чи інші чужин-ці. Поперше, це непогано, коли чужинець цікавиться українським поезією, под-рує — йому вільно мати свої власні погляди на мис-тецтво, і потрєсе — читачам цікаво знати, що думає, на-приклад, про українське по-езію чужинець. Але це зов-сім не значить, що вислови п. Райса мають стати для нас догмою. Адже кожному з нас вільно поставити інші, навіть зовсім протилежні тези! Що більше: такий го-лос може стати спонукою нашим дослідникам для не-обхідної праці в ділянці мо-дерної української поезії.

Що жоду "Баллади про злі яззик" (що нею згрішився п. О. Кобець) Франсуа Війо-на, яким так гордіться французи, то не зашкодить і нашим "злочинним яззикам" прочитати як "мemento" цей твір раннього ренесансу (1431), дарма що автор-воло-цюга, виниклий у тюрму по-між злодіїв і баядлів, не до-брав сальових слів! (Наш Котляревський теж не шадив соковитих епітетів для грішників!). А коли прирівняти цю "гидотну" балладу з "Балладою про у-благання Богородиці" того самого автора (обидва пере-клади Св. Гордіньського в "Слові" ч. 1), то читач зди-вується, як цей покидьок суспільства — цюправда, із студіями на Сорбоні — вміє високо знятися в ніж-ній і покійній молитві за свою земну матір!

Залишався відкритим питання "патріотичних вір-шів", яких начебто "не люб-лять" ваші "аполітичні кри-тики". Отож у цій справі в нас чи не найприкраще не-порозуміння! Бо, з одного боку, такий сентиментально-патріотичний вірш як "Люблять Україну" Союрі, чи загальновідомий, серце-шпательний "Русинчик" Майбороди - Малюшка, — які дехто безкритично встав-ляє в програму поважних академії, — насправді не є ані мистецтвом, ані патріотизмом. Це речі, виготовлені з наказу поновелювача Ук-раїни, і їх завдання полі-тичне, а не мистецьке: ви-кликати тугу в емігранта та заманити його на "родну". З другого ж боку, — сильна, глибока, з історіософічним звучанням, поезія С. Мала-нока появилася з драку завдяки якраз отим поетам-модерністам Ньюйоркської групи, що їх п. Половецький таврує як "швейківську ган-грену".

Отож плутанина й пере-мішання понять — і не легко звичайному споживачеві ми-стецтва визнати в цих пи-ланих. На щастя, майже рівночасно — у вересні 1965 року — друкувалася на сторінках "Америки" стаття проф. Б. Романенчука "Мис-тецтво для мистецтва, чи...". Яка дуже точно з'ясовує суть мистецтва. З цієї статті до-зволимо собі почерпнути де-які цінні думки, тим більше, що так католицький орган, як і особа проф. Ро-маненчука, далеко від від-зрів, щоб вони підтримува-ли "швейківську гангрену". (Закінчення на стр. 3-ій)

Отож плутанина й пере-мішання понять — і не легко звичайному споживачеві ми-стецтва визнати в цих пи-ланих. На щастя, майже рівночасно — у вересні 1965 року — друкувалася на сторінках "Америки" стаття проф. Б. Романенчука "Мис-тецтво для мистецтва, чи...". Яка дуже точно з'ясовує суть мистецтва. З цієї статті до-зволимо собі почерпнути де-які цінні думки, тим більше, що так католицький орган, як і особа проф. Ро-маненчука, далеко від від-зрів, щоб вони підтримува-ли "швейківську гангрену". (Закінчення на стр. 3-ій)

Отож плутанина й пере-мішання понять — і не легко звичайному споживачеві ми-стецтва визнати в цих пи-ланих. На щастя, майже рівночасно — у вересні 1965 року — друкувалася на сторінках "Америки" стаття проф. Б. Романенчука "Мис-тецтво для мистецтва, чи...". Яка дуже точно з'ясовує суть мистецтва. З цієї статті до-зволимо собі почерпнути де-які цінні думки, тим більше, що так католицький орган, як і особа проф. Ро-маненчука, далеко від від-зрів, щоб вони підтримува-ли "швейківську гангрену". (Закінчення на стр. 3-ій)

Отож плутанина й пере-мішання понять — і не легко звичайному споживачеві ми-стецтва визнати в цих пи-ланих. На щастя, майже рівночасно — у вересні 1965 року — друкувалася на сторінках "Америки" стаття проф. Б. Романенчука "Мис-тецтво для мистецтва, чи...". Яка дуже точно з'ясовує суть мистецтва. З цієї статті до-зволимо собі почерпнути де-які цінні думки, тим більше, що так католицький орган, як і особа проф. Ро-маненчука, далеко від від-зрів, щоб вони підтримува-ли "швейківську гангрену". (Закінчення на стр. 3-ій)

Отож плутанина й пере-мішання понять — і не легко звичайному споживачеві ми-стецтва визнати в цих пи-ланих. На щастя, майже рівночасно — у вересні 1965 року — друкувалася на сторінках "Америки" стаття проф. Б. Романенчука "Мис-тецтво для мистецтва, чи...". Яка дуже точно з'ясовує суть мистецтва. З цієї статті до-зволимо собі почерпнути де-які цінні думки, тим більше, що так католицький орган, як і особа проф. Ро-маненчука, далеко від від-зрів, щоб вони підтримува-ли "швейківську гангрену". (Закінчення на стр. 3-ій)

Отож плутанина й пере-мішання понять — і не легко звичайному споживачеві ми-стецтва визнати в цих пи-ланих. На щастя, майже рівночасно — у вересні 1965 року — друкувалася на сторінках "Америки" стаття проф. Б. Романенчука "Мис-тецтво для мистецтва, чи...". Яка дуже точно з'ясовує суть мистецтва. З цієї статті до-зволимо собі почерпнути де-які цінні думки, тим більше, що так католицький орган, як і особа проф. Ро-маненчука, далеко від від-зрів, щоб вони підтримува-ли "швейківську гангрену". (Закінчення на стр. 3-ій)

Отож плутанина й пере-мішання понять — і не легко звичайному споживачеві ми-стецтва визнати в цих пи-ланих. На щастя, майже рівночасно — у вересні 1965 року — друкувалася на сторінках "Америки" стаття проф. Б. Романенчука "Мис-тецтво для мистецтва, чи...". Яка дуже точно з'ясовує суть мистецтва. З цієї статті до-зволимо собі почерпнути де-які цінні думки, тим більше, що так католицький орган, як і особа проф. Ро-маненчука, далеко від від-зрів, щоб вони підтримува-ли "швейківську гангрену". (Закінчення на стр. 3-ій)

Отож плутанина й пере-мішання понять — і не легко звичайному споживачеві ми-стецтва визнати в цих пи-ланих. На щастя, майже рівночасно — у вересні 1965 року — друкувалася на сторінках "Америки" стаття проф. Б. Романенчука "Мис-тецтво для мистецтва, чи...". Яка дуже точно з'ясовує суть мистецтва. З цієї статті до-зволимо собі почерпнути де-які цінні думки, тим більше, що так католицький орган, як і особа проф. Ро-маненчука, далеко від від-зрів, щоб вони підтримува-ли "швейківську гангрену". (Закінчення на стр. 3-ій)

Отож плутанина й пере-мішання понять — і не легко звичайному споживачеві ми-стецтва визнати в цих пи-ланих. На щастя, майже рівночасно — у вересні 1965 року — друкувалася на сторінках "Америки" стаття проф. Б. Романенчука "Мис-тецтво для мистецтва, чи...". Яка дуже точно з'ясовує суть мистецтва. З цієї статті до-зволимо собі почерпнути де-які цінні думки, тим більше, що так католицький орган, як і особа проф. Ро-маненчука, далеко від від-зрів, щоб вони підтримува-ли "швейківську гангрену". (Закінчення на стр. 3-ій)

Отож плутанина й пере-мішання понять — і не легко звичайному споживачеві ми-стецтва визнати в цих пи-ланих. На щастя, майже рівночасно — у вересні 1965 року — друкувалася на сторінках "Америки" стаття проф. Б. Романенчука "Мис-тецтво для мистецтва, чи...". Яка дуже точно з'ясовує суть мистецтва. З цієї статті до-зволимо собі почерпнути де-які цінні думки, тим більше, що так католицький орган, як і особа проф. Ро-маненчука, далеко від від-зрів, щоб вони підтримува-ли "швейківську гангрену". (Закінчення на стр. 3-ій)

## ПРИГАДКА НА ЧАСІ

### КОМУ ТРЕБА З'ЯВИТИ-СЯ ДО ВІДІЛУ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Багато тисяч людей, які скористають з недавніх змін у законі про соціальне за-безпечення, мають подати в цій справі аплікації, бо піз-ніше їм, мабуть, доведеться довго стояти в черзі по пе-реповнених офісах Соціаль-ного Забезпечення. Служ-бові пенсійній системі і ма-ють понад 65 років; їм на-лежить шпитальне та медич-не забезпечення, щоб уникнути за-тримки в обслузі.

Щоб мати забезпечення відповідно до нової програ-ми медичної обслуги, мусять зарєструватися:

Особи віком понад 65 ро-ків, що мають право на пен-сію, але продовжують пра-цювати і не подавали заяви про пенсію. Вони мають право на медичну обслугу за плату в 3 дол. на місяць.

Особи, що ніколи не пра-цювали в системі соціально-го забезпечення або в заліз-ничій пенсійній системі і ма-ють понад 65 років; їм на-лежить шпитальне та медич-не забезпечення.

Особи в 72 роки і старші, які не мають належного по-криття для пенсії; за новим законом їм може належати пенсія в сумі 53 доларів.

Вдови, які мають 60 років, якщо хочуть діставати рів-ню пенсію.

Вдруге одружені вдови 60-ох років і більше, які мо-жуть діставати вдвоєму пен-сію на підставі заробіткових реєстрів своїх покійних чо-ловіків.

Студенти від 18 до 22 літ, які діставали пенсію, але були позбавлені її, коли їм сповнилося 18 років.

Студенти, які не забаром сповняться 18 років і які ма-ють намір продовжувати на-уку у коледжах або інших школах.

Непрацездатні протягом 12 місяців особи, які за стар-им законом не могли діста-вати пенсії.

Не потребують звертатися до відділу соціального за-безпечення особи, якщо во-ни дістають: пенсію соціаль-ного забезпечення, залізнич-ну пенсію, пенсію федераль-ного обслуговування, публі-чну допомогу. Якщо ви вже одерж







